

da Matteos egenkontrollprogram vid inköp av råkaffe

Land: Costa Rica	Område: Tarrazu
Gård: La Pastora	Producent: Carlos Montero
Böna: Catuai	da Matteos namn på kaffet: Don Carlos Montero
Total Truly Special poäng: 7,3/10	Utvärderingsdatum: 2017-03-06
Utvärderare: Christian Gullbrandsson	

SAMMANFATTNING: Carlos förutsättningar är sådana att man måste använda besprutning och kemisk gödning. Man testat att odla ekologiskt på en del av gården för att lära och se skillnader. Han tar stort ansvar kring social frågor och är väldigt engagerad i samhällsfrågor. Han tar också väl hand om sina anställda och betalar en lön som är högre än genomsnittet. Samma plockare återkommer varje år för att jobba för honom.

	DEN EKOLOGISKA DIMENSIONEN	Stryk	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6 - 7	8 - 9 - 10 - 11 - 12	=
1	Gödning: här fastställs huruvida gödningen sker på ett organiskt vänligt sätt eller inte.	Vet ej/ ingen insyn.	Man använder sig av gödningsmedel som inte är ekologiskt, (hög löslighet).	Gödning är delvis ekologisk/ ambitionen att snart gå över till mer ekologisk gödning.	Gödning är mer än hälften/ helt ekologisk.	7
2	Besprutning: i vilken utsträckning använder man sig av detta, samt finns säkerhetsåtgärder som omger besprutningen?	Vet ej, ingen insyn.	Man använder sig av icke-ekologiska, för naturen och/ eller människan skadliga besprutningsmedel. Låg kunskap kring, och säkerhetsrutiner, för de som handskas med skadliga medel.	Man använder sig tillfälligt av icke-ekologiska besprutningsmedel pga. av specifika omständigheter (skadedjur, rost etc.). Kommer över tid att upphöra. Alternativt: målet är att övergå till mer ekologiska medel.	Man använder sig enbart av ekologiska besprutningsmedel. Alternativt: Man använder sig i den utsträckning det är möjligt av ekologiska alternativ, och detta hanteras med hög säkerhetsmedvetenhet.	8
3	Vatten: här fastställs hur mycket gården har tillgång till rent vatten, och hur detta renas.	Vet ej, ingen insyn.	Underutvecklad vattenrening, eller inte stabil tillgång.	Delvis ekologisk medvetenhet i reningsproceduren.	Det finns stabil tillgång till vatten, och detta renas på ett ekologiskt medvetet sätt. Alternativt: detta är inte aktuellt för gården i fråga.	8
4	Restprodukter: här fastställs hur man hanterar detta - finns det potential att förbättra hanteringen?	Vet ej, ingen insyn.	Restprodukter återanvänds inte/ i mycket låg utsträckning.	Restprodukter återanvänds till viss del/ återanvändning av restprodukter håller på att utvecklas.	Restprodukter återanvänds i högsta möjliga grad/ återanvänds delvis/ det finns en hög ambitionsnivå att på bästa möjliga sätt ta tillvara på restprodukter.	8
5	Ambitionsnivå Ekologisk hållbarhet samt odlingsfilosofi: här fastställs gårdens ekologiska ambitionsnivå, samt i vilken utsträckning gården har en medveten ekologisk odlingsfilosofi.	Vet ej, ingen insyn.	Man har varken uttalade ambitioner att öka graden av ekologisk hållbarhet eller något specifikt odlingsstänk.	Man har en uttalad ambition att bli mer ekologiskt inriktad. Gården uppvisar en medvetenhet kring ett ekologiskt odlingsperspektiv, och detta är delvis implementerat i praktiken.	Man har en tydlig ekologisk vision. Ekonomiska medel investeras för att förbättra den ekologiska resiliensen. Gården uppvisar en medvetenhet kring ett ekologiskt odlingsperspektiv, och detta finns tydligt implementerat i praktiken.	11
	<i>Sammanställning, 5x12p = max 60p</i>					42

Kommentarer: Carlos förutsättningar är så att man måste använda besprutning och kemisk gödning. Man testar att odla ekologiskt på en del av gården för att lära och se skillnader.

	DEN SOCIALA DIMENSIONEN	Stryk	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6 - 7	8 - 9 - 10 - 11 - 12	=
1	Nationell kontext: hur positionerar sig farmen i relation till den sociala situationen generellt i landet? Jämförelseindikator – inkomst på farm kontra basinkomst i landet.	Vet ej, ingen insyn, går ej att bedöma	Farmens sociala situation överstiger inte den nationella standarden och/ eller har ingen ambition att göra så.	Farmens ambition är att förbättra säkra anställningar, tillgång till hälsovård, möjlighet till påverkan i den lokala kontexten som går utöver standard + finns indikatorer på att förbättringsarbete pågår inom detta område.	Farmen höjer sig över landets basinkomst och skiljer sig tydligt med en högre standard än landets övriga standard.	10
	Kommentarer:					
2a	Generella arbetsförhållanden (välj 1) ENSKILD GÅRD / BONDE / FAMILJ Hur ser det ut på gården i fråga om arbetsförhållanden/ arbetstider, tillgång till skola för barn?	Vet ej, ingen insyn.	Det finns uppenbara brister i arbetsförhållandena. Långa arbetsdagar, brist på tillgång till institutioner och låg möjlighet att påverka sin situation.	Högre grad av goda/ säkra arbetsförhållanden. Det finns anpassade arbetstider, tillgång till institutioner och viss möjlighet att påverka sin arbetssituation.	Bonden/ familjen har hög grad av goda/ säkra arbetsförhållanden. Gården får mer betalt om kaffet säljer för högre pris.	11
	Kommentarer:					
2b	Generella arbetsförhållanden (välj 1) KOOPERATIV / PROCESSTATION Hur ser det ut för de anställda? I termer av arbetsförhållanden, tillgång till institutioner och möjlighet till att påverka sin arbetssituation.	Vet ej, ingen insyn.	Det finns uppenbara brister i arbetsförhållandena. Långa arbetsdagar, brist på tillgång till institutioner och låg möjlighet att påverka sin situation.	Högre grad av goda/ säkra arbetsförhållanden. Det finns anpassade arbetstider, tillgång till institutioner och viss möjlighet att påverka sin arbetssituation.	Löntagare får mer betalt om kaffet säljer för högre pris. Möjlighet till påverkan genom ex. fackligt engagemang/ representanter i organisationer eller motsvarande.	n/a
	Kommentarer:					
3	Plockare/ säsongarbetare: Hur behandlas dessa? Vad ingår i deras lön/ arbetssituation? I vilken grad återvänder dessa till gården/ kooperativet?	Vet ej, ingen insyn.	Plockare/ säsongarbetare återvänder i låg grad. Mat eller logi ingår ej. Det görs lite/ inget för att på andra sätt mana till att denna grupp återvänder.	Plockare/ säsongarbetare återvänder i viss grad. Mat och/ eller tryggt boende ingår.	Plockare/ säsongarbetare återvänder i hög grad. Det ingår mat och boende i anställningen.	12
	Kommentarer:					

4	Lokal kontext: vilken tillgång finns till sociala institutioner och skyddsnet, så som skolgång för barn, tillgänglighet till sjukvård, möjlighet till försäkringar och/ eller andra institutioner? Skapas mervärde till omkringliggande samhället?	Vet ej, ingen insyn.	Det råder uppenbara brister i tillgång till skolgång, sjukvård och andra nödvändiga institutioner. Gården är inte engagerad i, och skapar inget mervärde för det omkringliggande samhället.	Gården är delvis aktiv i att skapa mervärde för det omkringliggande samhället genom att ex. skapa arbetstillfällen. Barn går delvis i skolan och det finns ett väl utvecklat (direkt eller indirekt) socialt skyddsnet.	Gården är mycket engagerad i sin lokala kontext och skapar aktivt och medvetet mervärde för det omkringliggande samhället. Det finns god tillgång till sjukvård, skolgång och andra nödvändiga institutioner för arbetande på gården.	12
	Kommentarer:					
5	Ambitionsnivå Socialt Hållbar Utveckling: Vad är den samlade ambitionsnivån?	Vet ej, ingen insyn.	Det finns ingen synbar ambition eller reella ekonomiska investeringar för att förbättra levnadssituationen för sina anställda.	Levnadsstandarden är i nivå med standarden i den lokala kontexten/ landet och ambitionsnivån är att ta väl hand om och förbättra arbetsförhållandena för sina anställda.	Ambitionen är att alltid förbättra livskvalitén för arbetare och övriga anställda på gården. Synbara/mätbara projekt till förmån för de anställda finns eller planeras.	10
	<i>Sammanställning, 5x12p = max 60p</i>					55

Mätindikatorer: arbetsmarknad (grad av säkra anställningar), hälsovård (tillgång till hälsovård), grad av demokratisering (möjlighet till påverkan i den lokala kontexten).

Kommentarer: Tar stort ansvar kring social frågor och är väldigt engagerad i samhällsfrågor.

	DEN EKONOMISKA DIMENSIONEN	Stryk	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6 - 7	8 - 9 - 10 - 11 - 12	=
1	Minimilön: här fastställs hur lönenivån på gården ser ut i relation till lagstadgade minimilöner i landet, samt om lönerna för de anställda är rimliga att leva på, dvs. levnadslöner.	Vet ej, ingen insyn.	Lönenivåerna underskrider lagstadgade minimilöner.	Lönenivåerna varierar kraftigt från år till år/ lönenivåerna ligger i nivå med lagstiftade minimilöner i landet.	Anställda får lön utbetalt i hårdvaluta, som motsvarar eller överskrider så kallad levnadslön.	9
2	Minimipris: här fastställs hur prisutvecklingen sett ut över tid - i jämförelse med genomsnittligt marknadspris i regionen/ landet, hur brukar man ligga till?	Vet ej, ingen insyn.	Pris: nära eller under marknadspris.	Gården får betalt omkring eller över marknadspris för kaffet.	Gården får ofta mer betalt än det genomsnittliga marknadspriset.	12
3	Ekonomisk långsiktighet: i vilken grad görs långsiktigare investeringsplaner?	Vet ej, ingen insyn.	Få eller inga återinvesteringar genomförs. Ett långsiktigt tankesätt saknas.	Återinvesteringar görs sporadiskt, i mån av ekonomiska möjligheter.	Återinvesteringar görs regelbundet för att förbättra produktionsledet och kvalitén på slutprodukten står i fokus. Ex. kan det finnas en fond/lån enbart för detta syfte.	11
4	Ekonomisk resiliens: här utreds huruvida gården kan överleva på inkomsterna från kaffet eller om det behövs alternativa inkomster vid sidan av?	Vet ej, ingen insyn.	Gården kan inte överleva enbart på kaffeproduktion, gården är till hög del skuldsatt.	Gården kan inte helt överleva på kaffet utan skapar alternativa inkomster genom andra typer av verksamheter (typ försäljning av andra produkter).	Gården kan försörja sig på enbart odling av kaffe.	12
5	Ambitionsnivå: här undersöks vilken ambitionsnivå som finns när det gäller återinvesteringar, ekonomisk långsiktighet och ekonomiskt kunnande på farmen?	Vet ej, ingen insyn.	Gården saknar ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv och har låga kunskaper inom det ekonomiska. Få eller inga ambitioner om återinvesteringar.	Det finns vissa ekonomiska ambitioner, men ingen tydlig eller konsekvent analys av vad som behöver göras.	Gården har tydliga ekonomiskt hållbara ambitioner men inga, eller mycket små, steg har tagits för att genomföra reella ekonomiska investeringar i denna riktning. Gården har en hög grad av ekonomiskt långsiktigt tänk, och reella ekonomiska investeringar görs för att förverkliga dessa.	9
	<i>Sammanställning, 5x12p = max 60p</i>					53

Kommentarer: Carlos tar väl hand om sina anställda och betalar en lön som är högre än genomsnittet. Samma plockare återkommer varje år för att jobba för honom.

TOTAL HÅLLBARHETSPOÄNG: 150/180

DEN KVALITATIVA DIMENSIONEN		1p	2p	3p	4p	5p	6p	7p	8p	9p	10p	Kommentar
1	Sortering: Hur optimerad är gårdens sorteringsarbete utifrån de rådande förutsättningarna på plats?								x			
2	Lagring: Hur pass välutvecklad är lagringen? Sker den på ett, för kvalitén, säkert sätt?									x		
3	Renlighet & hygien: i vilken utsträckning rengörs tvättstationer, tankar etc.										x	
4	Kunskap: i vilken utsträckning har man kunskap om sin produkt, hur resultatet bör bli? Experimenterar man och hittar nya sätt att optimera produkten på?									x		
5	Ambitionsnivå: hur villig är man att förändra och förbättra kvalitén i produktion?										x	
<i>Sammanställning av poäng. Max 50p</i>												46

DEN SMAKMÄSSIGA DIMENSIONEN	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50
Smak: vilken poäng får kaffet i smak?*	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
Antal poäng:				16						

* enligt den etablerade mätstandarden Cup of Excellence från SCA.

Kommentarer: Koppningspoäng enligt CoE är 86p.

TOTAL SMAK- OCH KVALITETSPÖÄNG: 62/100

UTRÄKNING AV TOTAL TRULY SPECIAL POÄNG

Vi viktar de tre hållbarhetsdimensionerna å ena sidan, mot smak- och kvalitetsdimensionerna å andra, så att de båda utgör 50 % var av den totala poängskalan.

Total hållbarhetspoäng: 150

Antalet hållbarhetsparametrar mätta (maxantal 15st): $15 \times 12 = 180$

Total smak- och kvalitetspoäng: 62 av 100p.

Vikta lika: omvandla $180 / 100 = 1,8$

Räkna ut det högsta möjliga totala värdet: $(100p \times 1,8) + 180 = 360$

$150 + (1,8 \times 62) / 360 = 0,726$

Dela ditt resultat med 100 för att få fram procentsatsen = 73%

Dela procentsatsen med 10 för total Truly Special poäng: 7,3